byrtiin proletaarinar negedegtiil

BURIAAD-MONGOLIIN YNEN

onii SENTIAABRIIIN 28-nii ӨDӨR
№ 223 (1956)
N-YDE KOTO ● 13-deki ŽILEE GARNA

BK (b) PAARTIIIN BURIAAD-MONGOLIIN MOŽIIN KOMITEED, BMASSR-iin TӨBIIN GYICEDKEKE KOMITEED ba BURPROFSOVEEDIIN ZYGEES GARDAG KOLKOOZIIN ӨDӨR BYRIIN SONIN

REDAAGÇIIN TELEFOONUUD:
Kariuucalgata redaagtoriin . . . . 3—44
Kariuucalgata sekretaariin . . . . 3—23
Kodoo azaliin keltesiin . . . . . „

ALDAA DULAAN BAIRA, CADKALAN TEŽEEL

sen mal azaltai maspyyblikede ton kagatai cag tulaza jire bol өgөliin cag baiөliin cagta mal aduuza ondo oronob, teerees caaşanki urgaldog baina. Aduusa gөliin kyitende yl uutai, kyiten sebdeg i baibal jikede gembegөөd, iime baidalzo kabar dulaan boldotoriin өbeçөnөөr ali bişe negen emereze өkedeg baina. malnuud өgөliin de noiton sebdeg i ba yl kool muutai aas şaltagaalza tөl bujuu ali tөrөbeç өөdөgyi tөl gargaaina. Iigeze өgөliin jadarasan malnuud ali orokogyi, kyçeleeneenii ulamaas kani olon baina.

i respyyblikede ton bolko kemzee—maliin saizaruulka (metiisleadal nen tyryyn magan tobir baisanaas aka baina. Malaas ali jikeer abka jaban maliin targan tosanaas bolno. Oroonii aniiin tөsөbiigi gyie jabadal kadaa basaiin targan tobiroos baina.

kadaa maliigi sociaor kөgzyylkiin ekin , ton kyngen, ken i gyicedkeze çadaka kemzee bol aduusa egөliin kyitende duyi cadkalan yl koolı dulaan bөgөөd, ceıgalag baira soo ondo a kereg baina.

talaar manai resiin olonki kolkooke olon dutuunuuddag,cag dotorni dubaira beledkekegyi, baira beledebeç tereellaza çadakagyi kana, a kaalganuudni cөm ken ba debiskereni n bөgөөd, kezeede dadaggyi noiton baiina.

Maliin tezeeliin talaar kelekede mөn jike olon dutuu baidag. Maliin tezeeliigi narinaar bodozo, ertees eskemzeleze kubi tabiaad, jireke nogoonii urgatar kubaarilan gamtaigaar, zaabariin josoor idyylkiin orondo ө g ө l i i n e k i n kakasta өbөsөniigөө jikenkiiigi jamarç noormo kemzyyrgyigeer idyyleed (korioogoor dyyren kog bolgodog) kabariin berke yjede tezeeleer dutadag jabadal bii.

Ede b y g e d e bol ene zilde dabtagdaka josogyi. Ene zilde maliin tezeeliin talaar olonki aimaguud dutamag baika tula ene namariin dulaan cagiigi kereglen, maliin tezeeliin bykii zyilnyydiigi elsyylke uçartai baina. Siloos daralgiin tөsөbiigi bykii kolkoozuud jaabaç ylyybçelen dyyrgeke josotoi. Tariaan ba ogoroodoos garsan otkood zyilnyydiigi maliin tezeelde abça kadagalaka, kagdanda malaa jabuulka g.m. keden olon arga zyinyydiigi mөnөөnөөs erkileke josotoi.

Maliin baira barilganuud ton kangaltagyi baina. Zootekniis barilgiin talaar yzekede—ykeriin 209 daliin barilga saja 49 proc., tugaliin daliin barilga saja 45 proc, koninii bairiin barilga 42 proc. gyicedkegdeze baisan baina. Ene bol zootekniis barilganuudiin ton muu teempeteigeer barigdaza baisaniigi karuulka tula eris kubilalta kiike keregtei bolbo. Tөsөblөgdөsөn şine barilganuud zaatagyi, ene geseer dyyreke josotoi. Şine barilganuudiin kazuugaar kuuçan dal korioogoo ton sainaar dulaalaka uçartai baina.

Bidener ene zilde bykiimalaa urda uridiinkiaas ylyy sain baira baidaltai ba cadkalan kooltoigoor ondo oruulka josotoibdi. Ene keregte manai malazaliin stakaanovtan—oordenton erkim zişөө karuulka josotoi.

BK(b) P-iin TK-iin DERGEDEKI PAARTIIIN KINAKA KOMIISIIN ZYYN-SIBIIR KIZAARDAKI TӨLӨӨLӨGÇӨ BA BMASSR-DEKI PARTKOLEEGIIN TOGTOOL

1. Maragtaajev L. A.— Bookonii AGK-iin tyryylegçe, 1925 onoos BK(b) P-iin geşyyn. 1919 ondo Kolçaagiin miliicede alba kiisenee paartida orokodoo niuusan. 1927 ondo, Durnadakiiin azalçanii Komuniis yniversiteediin stydeent baikadaa trockiis opoziicada niileze, idebkitei kөdөlmөri jabuulsan. Aimagiingaa azakuinpoliitikiin baidaliigi katuu şugamaar kөtөlkө jabadaliigi kangasan ygei tula Maragtaajev bol 1935 ondo BK(b) P-iin Selengiin AK-iin sekretaariin tuşaalaas buulgagdasan ba BK(b) P-iin MK-iin geşyydiin sostaavaas gargagdasan baina.

Өşөө 1934 ondo BK(b) P-iin Selengiin AK-iin sekretaar baikadaa Maragtaajev bol trockiis yzelee orkioogyi baisan ba 1935 ondo Bookondo Irinceejevtei kөөrөldөkөdөө revoliyycede esergyy trockiis yzeliigi idkaza baisan baina geze şalgaltaar todoruulagdaba.

Bookondo 16 sariin torşo dotor kөdөlzө baika soogoo Maragtaajev bol negeç politiis iledkel (yge) kiisen ygei, karin өөriingөө talada kynyydiigi tatakiin meetod bolgozo cag yrgelze arkidalga kiike jabadaliigi өrgөөr dөrөşөl bolgood, ene arkidalgadaa rajoonii ba kөdөөgiin idebkitediigi kabaaduulkiin ali bolko sedelgenyydiigi kiideg baizai.

Iime idebkitei trockiist Maragtaajeviigi BK(b) P-iin zergees kөөn gargaka.

2. Aikomiin biyroodo, ilangajaa BK(b) P-iin AK-iin sekretaar nөk. Kyznecoovta, Maragtaajeviin revoliyycede esergyy jabuulgiigi gyiced batalsan dokioonuudiin baisaar baitar, idebkitei trockiist tereeniigi ileryylen gargakiin bykii kemzeenyydiigi abaagyi baisan, tiime bolkolo çukala seremze ygei baisaniigi zaaka.

3. Maragtaajeviin kereg tukai 1936 onii apreeli 3 da gargasan aikomiin şiidkeberiiigi buruuda toolood, ene togtooloo darui dakin yzekiigi aikomdo duradkaka.

4. Maragtaajeviin kereg dotor baisan bөgөөd, Buraajev, Irinceejev, Barlukoov ba Vasiilijev gegçediin jabadaliigi yzyylsen bykii materiaalnuudiigi karaza yzekiigi Buriaadmongol daki partkoleegida daalgaka.

PKK-iin Z. S. kizaardaki teleelegçө—Myryygov.

BMASSR-deki partkoleegiin sekretaar Vaampilov.

SSSR-iin ŞINE KONSTITUUCIIN PROJEEGTIIGI ARAD BYGEDEEREE KELCEŽE BAINA

DOOMNIIN SOMONII KOLKOOZNIGUUDIIN NIITIIN CUGLAAN

Ene onii sentiaabriiin 7-nii өdөr Jaruuniin aimagiin Doomniin somonii graazdanuudiin niitiin cuglaan „**Ulaan-Tujaa**" kolkooz deere bolzo, SSSR-iin şine Konstituuciin projeegtiigi өrgөөr kelcesen baina.

Eneen deere kolkoozniguud jike idebkiee gargaza ygenyydiigi kelesen ba өөsөdiin sanamza duradkalnuudiigi oruulsan baina.

—„Eneenii urtai kynii kyce kөlөsө mөlzөzө baisan kulaaguud ba lamanar g. z. etegeednerte sunguuliiin erke өkөgyi"—geze kolkooznig C. Z. Zambiin duradkana.

—„Yndesenii respyyblikenyyd bol kereg jabuulgaa tөrөlki kelen deeree jabuulka gesen ba mөn graazdanuudiin erilte, guilta, bolon medyylgenyydiigi tuskai gazarani bol oirokon cag soo dyyrgelte bolgoko ujalgatai"—gesen zyilnyydiigi oruulka geze surguuliiin bagşa D. Erdeniiin duradkana.

—„Doodo şatiin nөkөriin syydyydiin erke zergiigi jike bolgoko, nөkөriin syydiin tyryylegçiigi niutagiin aradzon niiteeree sungaka josotoi"—gesen zyil oruulka geze kolkooznig Nima Žambaliin duradkalaa oruulba.

—„Jike gem kiigçediigi tere doroni bariaad aarest kiike erke somonii soveedto өkө" geze kolkooznig Baldanii gegçe duradkal oruulna.

Ede metiin duradkalnuudiin zarimiini buruuç baiza bolno gebeç, Doomniin somonii kolkoozniguudiin, şine Konstituuciin projeegtiigi kelceke jabadalda idebkitei kabaadalcaza, өөsөdiingөө sanamzanuudiigi өgөlcөzө, ene aguu jike dokymeentiin udka çanariigi oilgosoni eneen deerees lab ilerene şuu.

D. Erdeniiin.

MINII SANAMŽA

Arad niitiin baidalda ton zokistoi, azalça arad zondo өrgөn erke çөlөөgi өokom olgoson, azalçan bidenii sanal sedkeliigi gyiced kangasan tөgөs ilaltata sociaIiizmiin şine saikan Konstituuciin projeegtiigi unşaza, tereentei tanilcaad baikadaa, eneeniigi udaridaza zokiooson udaridagça bagşa STAALINDA bajariigi kyrgeke bainab.

Caaşaa ene Konstituuciin projeegtada bi iimenyyd duradkalnuudiigi oruulka bainab:

127. Daki zyilde. Kulagai deerme kiisen etegeedner ba revoliyycede esergyy jabuulga erkilegçed geke zergiin daisadiigi dairaldasan gazartani darui aarest kiikiin erke doodo şatiin soveeduudta өkө.

135. Daki zyilde. 16 nasa gyicesen grazdaaniigi sungaka ba sungagdaka erketei bolgoko gebel zokino.

Uçar juub gebel, soveed oronii zaluu yjiigi urdiinki baidaltai zişeeleze boloşogyi, kanigyi bolbosoroltoi, erdemtei ba ulasiin ba poliiitikiin kereg jabuulgada tөbөggyi kabaadalcaza, grazdaanii ujalgiigi gyicedkeze çadaka bolson baina geeçe.

BUDA NAMDAGIIN.
(Kori. Kezengiin somonii soveediin tyryylegçiigi orologço).

Ulaan-Yde

ARTIIIN MOŽKOM—JERBAANOVTA

rşiberiin aimag sen25-da oroosoto, tekogoroodiin tarilgakuriaalgiigi cөm sen baina. Kombai315 gaa gazariin urriaagdaza, nege komunda zişeegeer 286 onkoloin MTS-te) ba (Gaşain MTS-te) kubolno.

oloin MTS-iin zarim naçad: A. Vorfolo375 gaa kuriaaza, lo goriuuçiigi kimagadasan; Gaşain MTS-iin Batiin Damba—325 gaa, Ivanoov—265 gaa kuriaasan baina. Gadana, 7000 gaagiin tariaan cokigdozo, tөsөbiini 29 proc. gyicedkegdebe. 10900 bukal comogdoo. Natuur tөlөberiiin oruulga 15000 ceentner, yrisenii bucaalta 4850 ceentner ba emkinyydees 400 ceentner tuşaagdaa. 34 kolkoozuudaas 28 kolkoozuud natuur tөlbөri ba yrisenii bucaalta dyyrgee.

Jaalov.

Θlθntiin kyroorto

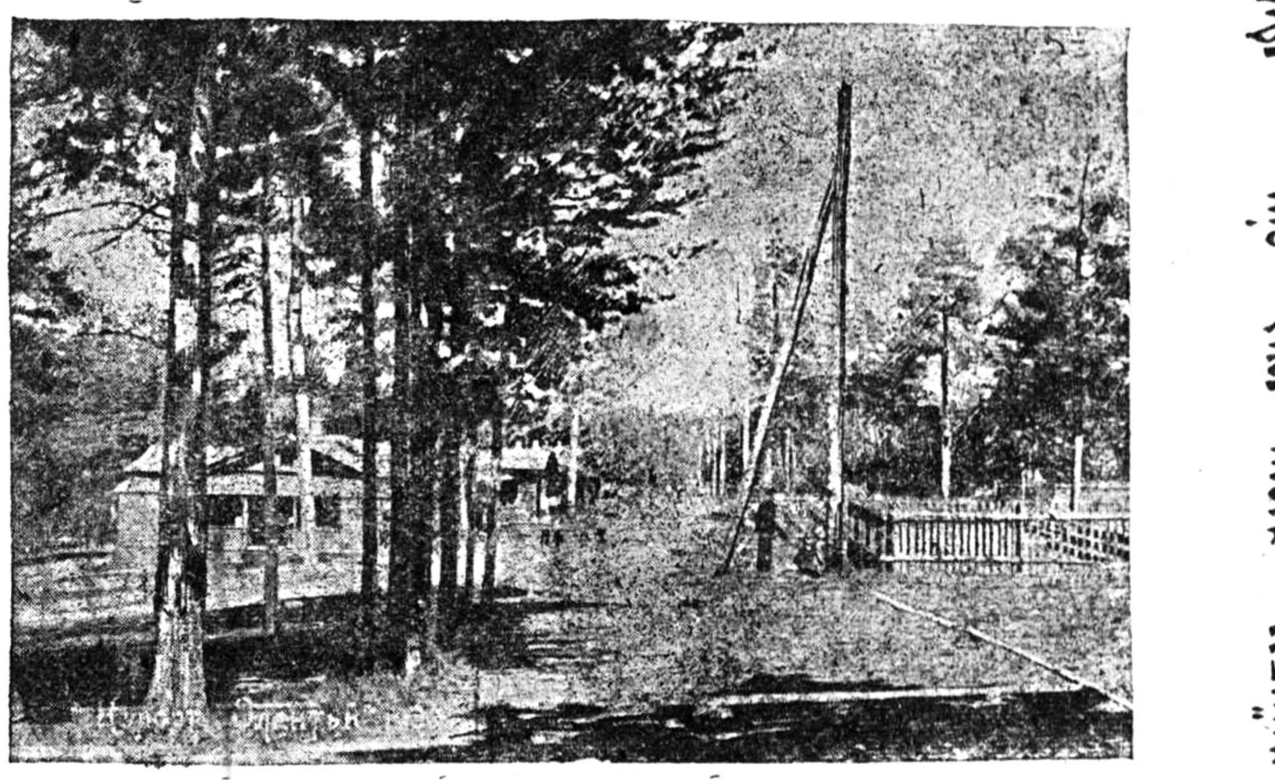

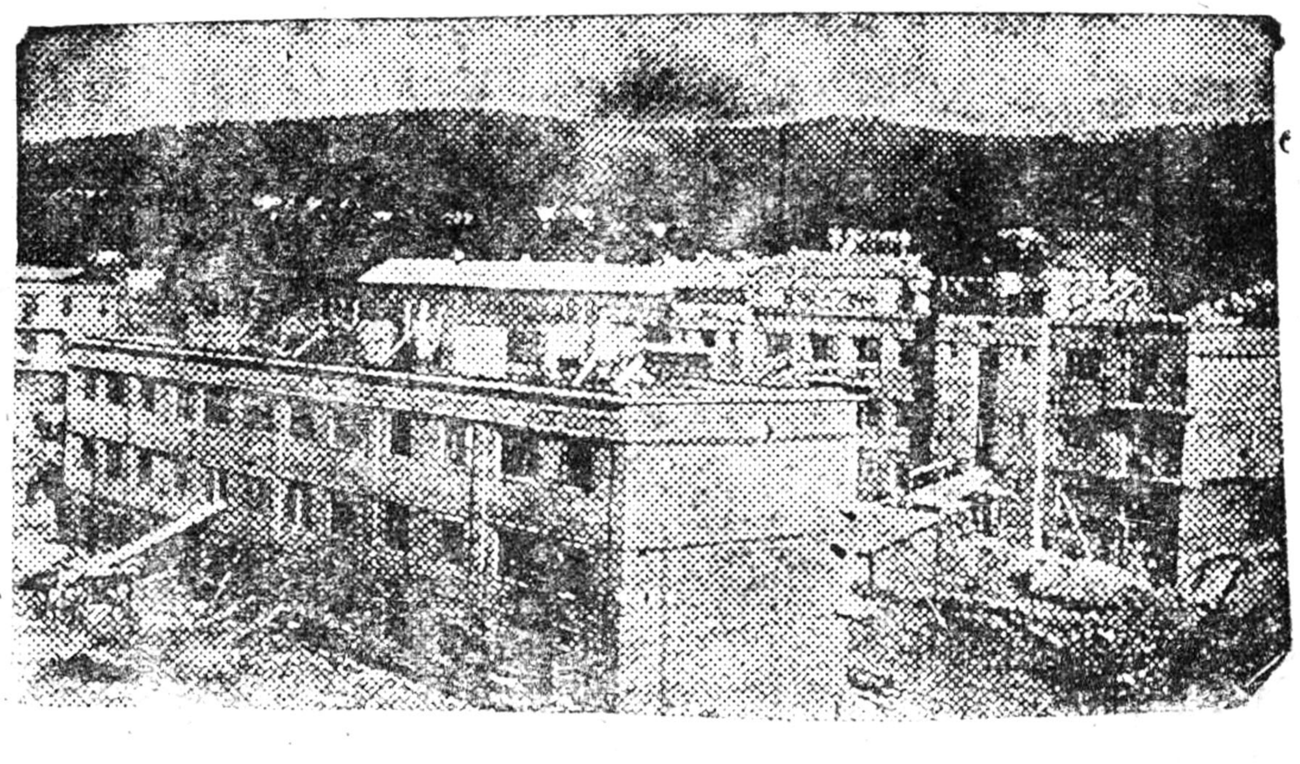

PVZ deere socialiis koto kegzeze baina.

Ispaaniiin giroilig emegteiçyyd ba kyygedte tusalamza

ULAAN-YDIIN YILEDBERINYYDDEERE

Şiliin zavood

Ɵngersen ederiin medeegeer, Ispaaniiin ekener ba kyygedte tusalamza bolgon kamta 8,832 tek. 70 men. cugluulaba. Gadana, zavoodiin klyybiin naçaalnigiin ekener nek. **Groomova** gegçe 50 tek. menge, likvidaator neked: **Tiikonova** gegşe-80 tek. **Gyyseva** gegçe-30 tek. cugluulaza tuşaaba. Zeeriiin cugluulbari yrgelzeleseer baina.

Piiviin zavood

Ene zavood deereki emegtei kedelmeriçediin idebkeer 630 tek. cugluulagdaza Ispaaniiin emegteiçyydte ba tedenii kyygedte tusalamza bolgon ilgegdebe.

JARUUNIIN SOVKOOZ KURIAALGAA GEEGDYYLŻE BAINA

Jaruuniin makanii sovkooz bol kuriaalgiin talaar, aimag dotorki byke kolkoozuudiin arada kalkalagdaza jabana. Sentiaabriiin 20-nii edər kuriaalgiingaa təsəbiigi araikan geze 27,3 proc. dyyrgesen baina. Azal kedelmeriee iime buzagaigaar geegdyylsen şaltagaani „kura borootoi deerees ene boloo"— geze feermiigi erkilegçed **BODIIN** ba **JEERGIN** gegçed tailbariladag baigaa. Eneni ynendee boroo kuraasaç bişe, tariaa kuriaalgaa „eeree byteke" jabadalda naidasan ba azaliin disceplinigi sulaar tabisan deerees bolson baina. Zişeeleed yzekede, sentiaabriiin 19-nii edər negedeki feermiin kuriaalgiin brigaadiin brigadiir jabasan **DAŞAŻAMSA RANDALIIN** gegçe şal sogtuu gazar emkeze, koton ailiin dunda keere kebtesen baina. Ene bol suladasan zarşamiin bodoto gerçe men bolno. Boroo kura saatuulaa gedeg nekediin feermenyyd, boroonoos koişoç uridaniikiaas deereer azallasangyi baina.

Gekiin kamta, tus sovkooz deeree 3 kombaina bii bolboç, kedelmeriiingee jikenki cagta azalgyi baidag. Juum be gekede, negen gebel binziin ygei, negee gebel tariaani şiigtei noiton juu, ali şabarta unaad keden konogto kebtedeg baigaa. Ede kombainiigi zəbeər keregleke jabadalda sovkooziin azaliin ba paartiiin emkinyyd ankaralaa baakanç tabiaagyi baisanaas ene bolno.

Kuriaalgiin brigaadiin kedelmeriçedeni azaliin jamarç noormo, təsəb ygeigeer kedelze baidag bəgəəd, sovkooziin agronoom **KOOŞKIN** gegçe azaliin noormo brigaadanuudta ilegeeze, amzalgyi menee kyrter suusaar.

Sentiaabriiin 19-de sovkooziin dergedeki paartiiin komiteediin zebleen bolzo, tereen deere aikomiin sekretaar nek. **MAANTEKOV** ba aimagiin gyicedkeke komiteediin tyryylegçe nek. **BUJANII** gegçed kabaadalcaza, kuriaalgaa sentiaabriiin 25 boltor „dyyrgekiin çukala kemzeenyydiigi" abasan baibaç, tereenees koişo eneeki le melekeingee alkamaar jabaza, kedelmerideе kubilalta gargasangyi baina.

Ż. BALDANŻABON

DNEPROPETROOVSKIIN KOLKOOZUUDIIN OLZO

Dneepropetroovskiin moziin (Ykrajiina) kolkoozuud ene zilde aikabtar bajalig urgaca kuriaaza abba. Ongersen ziliinkiees 120 milioon pyyd orooso jikiigi menee zilde abaa.

Melitopooliiin rajoondo nege gaa tariaanaas dunda zergeni 100 pyyd garasan baina. Revoliyyciin urtai, erkim urgacatai zilnyydte ende gaa gazaraas jikedee bol 40-50 pyyd tariaan garadag baisan juma ka.

Bajalig urgaca bol kolkooziin olziigi eris deeşelyyldeg baina. Zişeelbel, **Voroşiiloviin** neremzete kolkoozdo, gaa gazaraas 25 ceentner urgaca garsan baika bəgəəd, olzoni 978000 tək. bolzoi. Eneen deereeseni bodokodo kolkooznigiin nege azalta edərte 25 kiloggraam tariaan ba 4 tək. 50 men kyrteke uçartai bolno.

Staalinii neremzete kolkooz bol baankada baigaa toocooniigoo sçoodto 1 milioon 196 mingan tək. mengetei bolson baina.

Kolkoozniguudta tariaa oruulsanii orondo kudaldakiin tula tus mozodo jiresen 2000 avtomobiil, 35000 velosipeed, 100 keseg pianiino g. z. ed tovaarnuudiigi kolkoozniguud kojorkon edər soo cem kudaldaza abçasan baika juma.

ULAAN-YDIIN AKUŞEER-FEELŞERIIN SURGUULI TUKAI

Ulaan-Ydiin akyşeer-feelşeriin surguuli bol Buriaad-Mongol ulas dotoroo mediciinii dunda kaadra beledkeke gancal surguuli men azai. Tiin ene surguulida zokiko gazaraas çukala ankaralaa tabiza, zişeete surguuli bolgoko uçartai baisan aad, egee menee ederiini baidal deerees karakada dutuu zyilnyyd aikabtar olon baina.

Suralcaliin ekilsenees koişo suragçanariin emkidkeliin cuglaan geze oroi boloogyi. Suragçanariin discipliine sakilga buzagai sula baina. Men klaasuud ba busa gazarnuudta negeç plakaad, loozon ba voozdinariin dyrenyyd geze baidag ygei.

Surguuliiin kabaatai kylyyb, ulaan bulan, zaal, raadioo ygei, şoroi toosondo daruulçasan biblotieekiin oro baibaç mertei kedelnegyi.

Gadana, suragçadiin stoloovo ygei baika bəgəəd, ydeşe eglee bykende stydeentner bol kamtiin bairiingaa nege onigor pieeçende ooçoridoor juma kiize idedeg baina. Eneen deerees keçeeldeni saad bolzoç bolko juma.

Eryyliigi sakika arkomaad, ene ganca surguuliaa ezemden abça, baidaliini saizaruulka josotoi.

Stydeent R.G D.

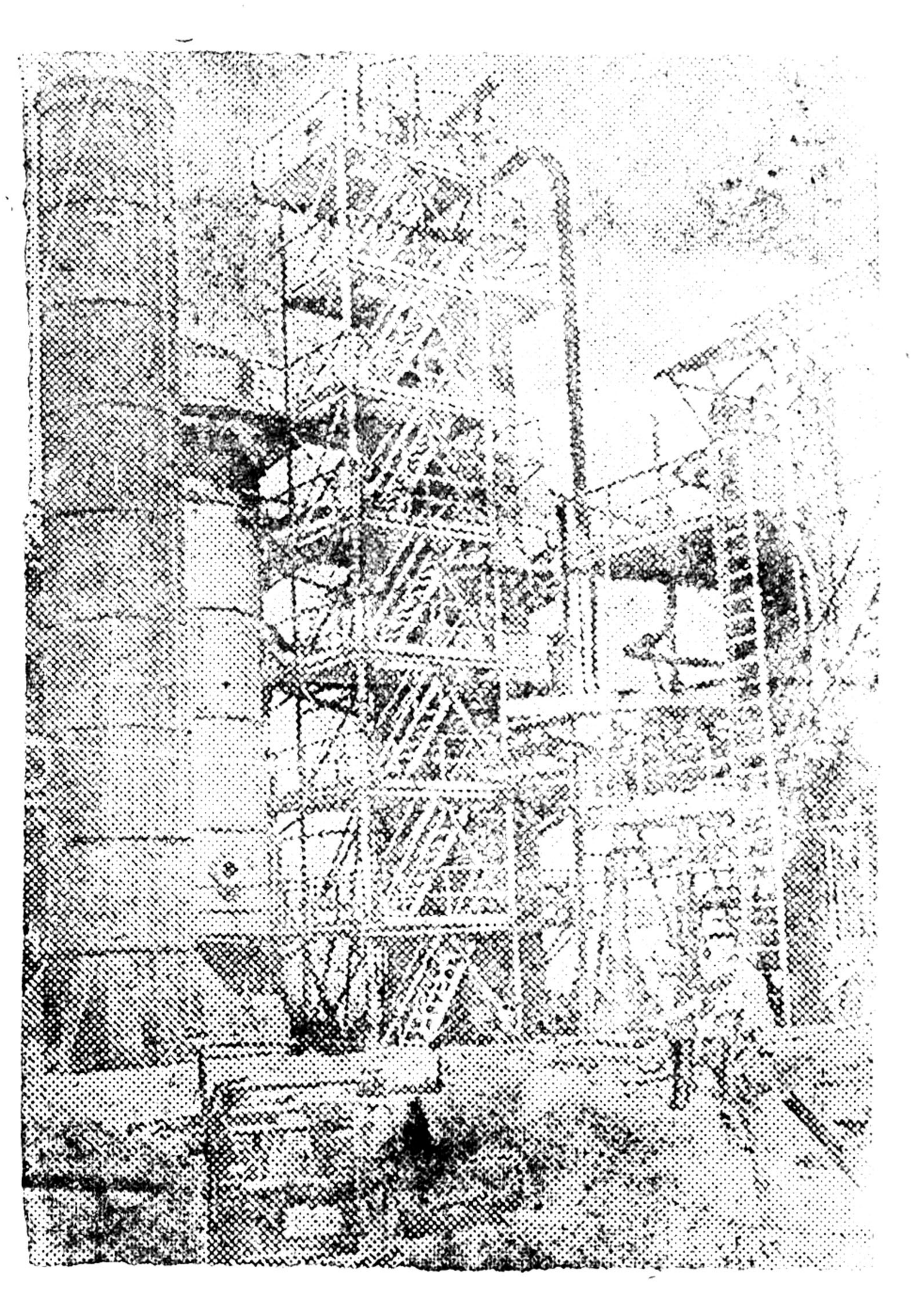

Işimbain neefti azallaka zavoodiin turşalgiin "tabilga" sentiaabriiin negende bolson baina.

Ene zavood bol syydke dotoroo 250 toonno ligroin toso ba 195 toonno binziin byteeze gargaka baina.

Sentiaabriiin ecesleke yjeer ene zavood byrin kedelmerideе oroko azai.

ISPAANI ULASDAKI TEMECEL

YIMEEÇEDIIN TƟSƟB

Pariiz, 25, (TASS). Yimeeçediin tologoinoriin zəbleen Salamaanka kotodo bolbo geze medeecene. Yimeeçed bol, Madriid kotiigi kyrieeleze, gazaa talaasani kooliin zyiliin oroko jabadaliigi kaaza, yleskelen baidalda oruulaad abka gesen təsəbtei ka.

Ispaaniiin zasagiin gazariin medeecesenii josoor, respyybliikiin ceregyyd bol bykii froontnuud deere eesediingee ezeleze baisan poziicanuudaa aldanagyi.

Odoo kyrter yimeeçediin ezeleze baisan Grenaadada ki poziiciigi respyyblikiinkid ezeleze abasan baina.

ZASAGIIN CEREGYYD KAALTA KIIBE

Loondon, 25, (TASS). Toleedo kotodo faşiis yimeeçediin dobtolon oroko jabadaliigi saatuulkiin tula, zasagiin ceregyyd bol Alberçee geze goliin usanii kaalta neeze orkison baina.

Tere şadarki gazarani cem usaar kuçagdasan baina.

MORRISOONII MEDYYLGE

Loondon, 25. (TASS). Leiboriidsk paartiiin liider Morrisoon gedeg (Aangli ulas) yge kelesen baika bəgəəd, tereen soogoo bykii zasagiin gazarnuud bol Ispaaniiin zasagiigi ceregiin materiaalaar tedkeke kuuliçalan erketei baika ba zygeer yimeeçedte negeç zasag bol ceregiin materiaal eke erkegyi—geze medyylsen baina.

KURALDAA SAIN BELEDKEŻE BAINA

Odoo zil kedelmeriçen tariaaçanii Ulaan ceregiin komandiir ba ulas teriin kedelmeriçediin emegteiçyydiin Byke kolbootiin jike kural bolko jum. Odoo yjede ceregiin kubi bykenyydte jike beledkel jabaza baina.

Manai burkavbrigaadiin emegteiçyyd ene kuralda men nelieed idebkitei beledkel jabuulza baina. Odoo namar kuu GSO-giin noormo dyyren ekeer beledkeze ekilee, buudalgiin kryzoog togtoogood sain jabuulza baina.

Kuralda zoriuulza oros buriaad duunii ba taanciin kryzoog togtoogood ton idebkitei yrgelzelze baina. Buriaad duunii kryzoogto 27 ekener, orostoni 23 ekener kabaadana. Ede kryzooguudiigi sain çadabaritai neker **Kalvaajev Ivanoov** (kotoos) **Siidorov** gegçed udaridadag tula jike çanartai sain jabaza baina.

Basa uran emegteiçyyd eldeb ugalza kubcasa ojozo baidag jum. Jere manai emegteiçyydiin kedelze baisan azal deere ba gertenç karakada nelieed kylityyrne baidaliin koinoos temecen, tyykete kuraldaa erkim belegtei oçokiin koinoos temeceze baisaniini ile baidag.

COG. NOM.

R. G

Udaarn
brigaa

Yyriin tujaarkiigi kirely
Yylen deeşee keereglen
Urikan salkinda tuulgas
Uragşaa çiglen jabana.

***

Bydiilnig çaasiin kankir
Bekeer untasan galçan
Buşuu tyrgeer bosood
Bazaganaca galaa şabad

***

Bygede stooldoo zeriize
Bolboson janzaar cailal
Brigadiir neker bygede
Byteeke azalaa sonosko

***

Mailiin sonor suuriaand
Modon urgaa barisan,
Moriçon kebyyn kaşkaz
Majag gargaza duulana.

***

Maşiinaçad, kaduurçad
Moridiin jirekees urid—
Muudasan çerebyydee
Maşlioonkodoo toso jyy

***

Kylite staan aakilaza,
Kyn bygede çamduukan
Koişo uragşaa kubaaran
Kedelmeriee zakalza du

***

Aladai şiliin onoogoor,
Altan şara naran
Almaaz kurcaar jalaraza
Ogtorgoido dyylin degd

***

Byrenkiide azalaa ekilse
Bolşoviig brigaadiin jab
Bakarkaza jikeer karaad,
Bajarlaza baisandal şaran

SSSR DO

Ed tovaariin z

Azoovo-Karadalai ta, kolkoozuudiin jaaşagyi elbegeer bəgəəd, tere uçar deki kolkoozniguud vaar keregleke jaba zyyrgyi jike bolso

Zişeelkede, Noo kiin rajoonoos 40 kolkoozniguud ve (dugui), 6 kolkoozu nii avto maşiiniin z sen baina. Men, ene kolkoozniguud bol gee olziin tariaanaa raacada kudaldaka batalaad, kemzyyr ed bediin zakil kiib

Nege gaagaas 10

Azoovo-Karadalain riin Krasno-Armieec joonii Mişyyrinii ne kolkooz bol ene zil gaa tarilgaas 10 to mes (jaablog) abba k

Kariuucalgata re
B. VAANÇ

„Buriaad-Mongoliin soniniigi paarti, ko liin geşyyd ba ked çen, kolkoozniguud zakiza unşaka josoto

Menөөde
Kinoo-teaatrta
„Kinoo Erdem"
„Doloon zorimgoinor"
(Duugardag
Kinoo „progrees
„Eke oromnai duu
(Duugardag

Верстали: Ц. БАТУЕВ и Дм. БАЛДАНОВ.
Тип. «Б.-М. Правды» и «Унэн» Уполглавлит 8